

Parvina 80 ta kitob o'qidi

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATASI

3-betga
qarang

2009-yil
1-iyun
N:22
(66719)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

ISSN – 2010-6092

1-Iyun – Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni

Ushbu sonda:

2-3-betlar
DALVARZINTEPA
MALIKASI

5-bet
O'RINSIZ
HAZIL

7-bet

GULLAR
«TA'TILGA
CHIQDI»

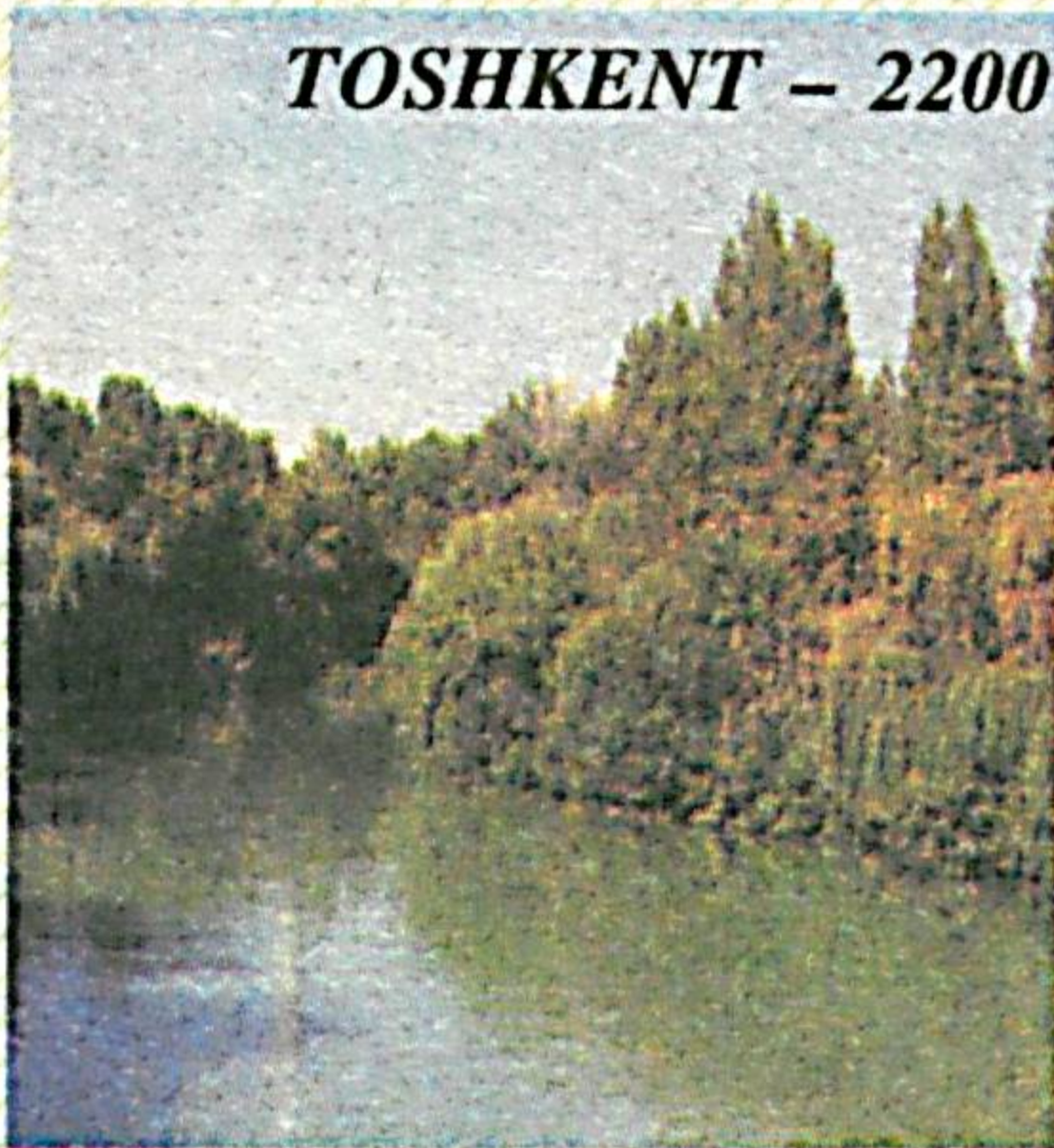
«SALOR»
NIMA
DEGANI?

Siz ham bu nom bilan qiziqib qoldingiz-a?! Bilib qo'ygan yaxshida!

Qadimda o'g'uzlar degan qabila bo'lgan. O'g'uz – o'q o'z so'zidan kelib chiqqan. O'g'uzlar xoni Degixonning oltinchi o'g'li Salor edi. Aytishlaricha, Salor uning nomidan olingan.

Hozirda poytaxtimizning Sharqiy va Janubiy qismidan o'tgan Bo'zsuv kanalidagi Salor GESidan boshlanib, Chirchiq daryosiga qo'shiladigan irmog'i Salor nomi bilan yuritiladi.

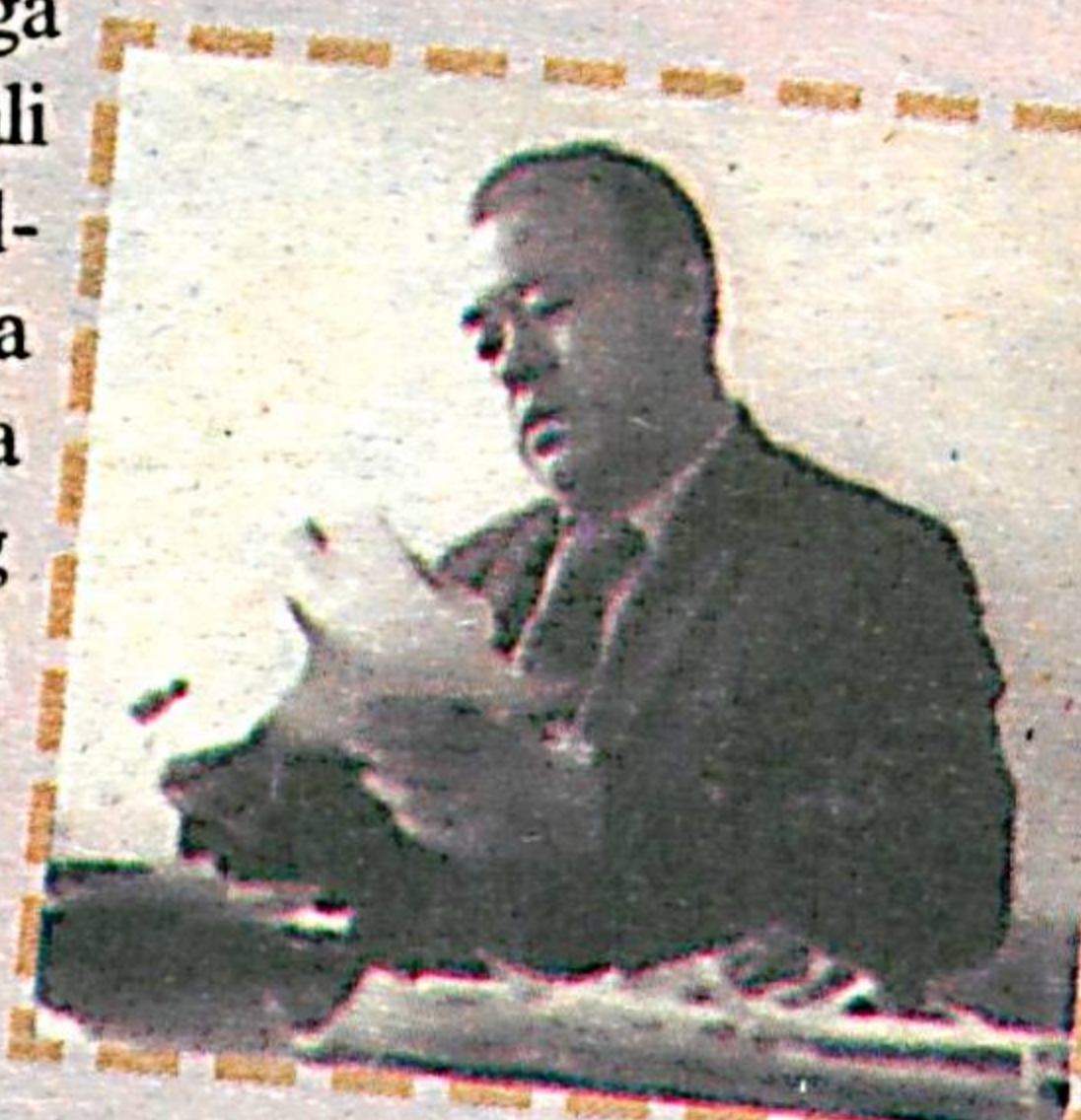
TOSHKENT – 2200

Bugungi mehmonimiz 1964-yildan 1974-yilgacha gazetamizda mehnat qilgan taniqli jurnalist Erkin XO'JAYEV:

– «Tong yulduzi» bilan bog'liq har bir xotira men uchun hamisha zavqli. O'sha kezlar Pedagogika institutida o'qib yurgan chog'larim edi. Bolalar gazetasiga xodimlar olish uchun tanlov e'lon qilinganidan xabar topdim. Bolalar uchun yozilgan mashqlarimni to'plab, tanlovda qatnashdim. Ko'plab da'vogarlar ichida menga ham omad kulib boqdi. Menga Suhrob Yo'ldoshev, Usmon Yusupov, O'ktam Usmonov, Abduvohid Mullamuhammedov, Tillaboy Nazirov kabi zabardast ijodkorlar bilan

ishlash nasib etdi. Bu yillar davomida bolalar uchun atalgan «To'p dumaloq», «Qasrlarga sayohat», «Kumush qanotlar» kabi kitoblarni bosmadan chiqdi. Adabiy xodimlikdan mas'ul kotiblikka bo'lgan jarayonni bosib o'tdim. Olti farzandni voyaga yetkazib, nevarali va evarali bo'lgan chog'imda ham gazeta mening eng yaqin do'stim bo'lib qoldi. Uning yutuqlaridan quvonaman.

MENING UYIM

Keling, tanishamiz: mening ismim G'iyos. Men yashaydigan uyning nomi boshqalarnikiga o'xshamaydi. Bu uy Toshkent shahrida joylashgan va u «Mehribonlik uyi» deb ataladi. Bizning oilamiz juda katta. Unda yurtimizning turli go'shalaridan kelgan bolalar tarbiyalanadilar. Men bu oilaga 2008-yilning sentabr oyida Samarqand shahridan kelganman. Bu yerda bizning yaxshi yashashimiz va a'lo o'qishimiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Chiroyli jihozlangan yotoqxona va darsxonalarimizni aytmayisizmi?!

O'n ming nusxadan ortiq kitob fondiga ega kutubxonamiz kitobxonlar bilan doimo gavjum. Kutubxonachimiz Muhabbat opa kitob tanlashimizda o'z yordamlarini ayamaydilar.

Uyimizda tasviriy san'at, ganjkorlik, musiqa, aviomodelchilik kabi ko'plab to'garaklar ish yuritadi.

Ustozimiz Kamoliddin aka harbiy-ijtimoiy tayyorgarlik mashg'ulotlarini qiziqarli tarzda o'tkazadilar.

Bo'sh vaqlarimizda «Sen yolg'iz emassan» jamg'armasi qoshidagi fan to'garaklariga qatnaymiz. Men kimyo fani to'garagiga qatnashaman. She'riyatga ham qiziqaman, ko'p she'r o'qiyman. O'zim ham she'r mashq qilaman.

Mening yashashim, o'qishim uchun imkoniyat yaratgan ona Vatanimga, meni oq yuvib, oq tarab o'stirayotgan «Mehribonlik uyi»dagi ustoz-u tarbiyachilarimga munosib farzand bo'lishni orzu qilaman.

MEHR

Bu besh kunlik dunyoda
Ona, sizni o'yladim.
Mehringizga to'yolmay,
Sizni qo'msab so'yladim.

Unsiz to'kkan yoshingiz
Va chekkan azobingiz.
Hech kim bilmas dardingiz,
Dilimda qoldirdingiz.

Mehringiz-la yashadim,
Bu besh kunlik dunyoda.
Topolmadim mehribon
Ona, sizdan ziyoda.

G'iyos DAVRONOV,
22-«Mehribonlik uyi»ning
harbiy tarbiyalanuvchisi
sport sinfi tarbiyalanuvchisi

BIZNING LILA
OPAMIZ

Bu yil bitiruvchi sinfmiz. Shu sababli, barcha o'quvchilar nomidan Lila opaga «Baxtimizga doimo sog' bo'ling!» deya minnatdorchilik bildirmoqchiman.

Jumagul IBROHIMOVA,
Sirdaryo viloyati, Sirdaryo tumanidagi 20-maktabning 9-«B» sinf o'quvchisi

ZAVQLANISH

Shoir bo'laman, deya
Qalam oldim qo'limga.
Men orzumba yetayin,
Oq yo'l tilang yo'limga.
Asl maqsad yo'lida,
Ko'p kitoblar o'qiyman.
So'zlarni durdek terib,
Ajjib she'rlar to'qiyman.
Ezgu niyatlar bilan,
She'r yozdim Vatanimga.
Shukronalar aytaman,
Shunday shirin onimga.

Rahmatali MAMADALIYEV,
Namangan viloyati, Pop
tumanidagi
38-maktabning 9-«V» sinf
o'quvchisi

AJIB BOG'

Bir ajib bog'imiz bor,
Gullari ko'p, rang-barang.
Atirgul-u chinnigul,
Chiroyiga bir qarang.

Qo'shnimizning jiydasi,
Devor osha mo'ralar.
Uning mitti gulidan,
Xushbo'y ifor taralar.

Bu ajib bog' Vatanning,
Kichkina bir bo'lagi.
Doim yashnab tursin u,
Shudir ezgu tilagim.

Farangiz SHARIPOVA

5-«B»NING
SEVIMLI
GAZETASI

Ha, biz butun sinfmiz bilan «Tong yulduzi»ni sevir o'qiymiz. Boshqotirmalarni yechib, o'zimiz ham yangilarini tuzamiz. Endi yozgi ta'tilda gazetani hammamiz o'z uyimizda o'qiymiz.

Chunki barchamiz unga obuna ham bo'lganmiz-da! To'g'ri, oramizda bir-ikkita obuna bo'lolmaganlar ham bor. U sinfdoshlarimni o'z uyimga taklif etaman. Axir ta'til ayni gazeta-yu kitoblarni mazza qilib o'qiydigan vaqt.

Sharofat MUSAJONOVA,
Farg'ona viloyati, Toshloq
tumanidagi 4-maktab
o'quvchisi

LITSEYIMIZDA
FRANSUZ
XONIMI

Men G'uzor tumanidagi 77-jahon tillariga ixtisoslashgan litseyda o'qiyman. Bizning litseyga Fransiyaning O'zbekistondagi elchisining rafiqasi Frangoyze Perri xonim tashrif buyurdilar. Ajoyib tadbirimizni tomosha qilib bo'lgach, litseyimizdan o'z yordamlarini ayamasliklarini aytdilar. Ustozimiz Dilfuza opa Eshpo'latova bilan fransuz tilida erkin suhbatlashishganida, ustozimga havasim keldi. Shu sababli, tilni yaxshi o'rganib, kelajakda tarjimon bo'lmoqchiman.

Dilfuza JUMAQULOVA,
Qashqadaryo viloyati,
G'uzor tumani

DALVARZINTEPA
MALIKASI

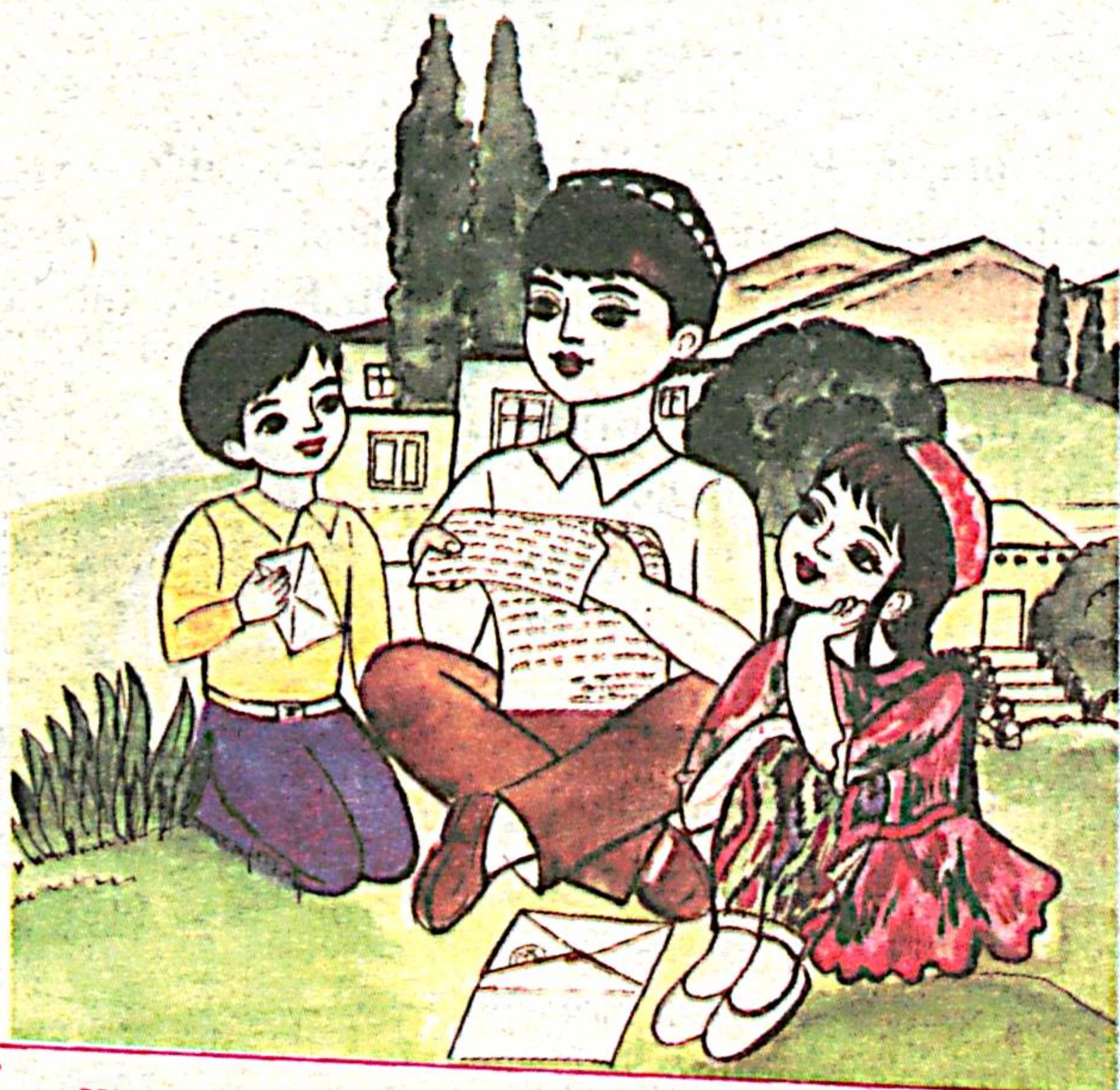
(Rivoyat)

Rivoyat qilishlaricha, qadim zamonda Surxon vohasida bir qal'a bo'lgan ekan. Uning ichida hamma havas qiladigan bog'lar barpo qilingan, qurilgan inshootlari juda chiroyli, odamlari esa farovon yashar ekan. Dehqonlari qal'a atrofiga ekin ekishar, kulollari butun dunyoga mashhur sopol idishlar yasashar ekan. Qal'aga 30 chaqirim naridan yer osti quvurlari orqali suv keltirishar ekan. Shuning uchun ham jazirama yoz oylarida muzdek suv ariqlarda oqib yotar ekan.

Kunlardan bir kuni qal'a aholisining boshiga og'ir kulfat tushibdi. Qal'ani qurollangan dushmanlar o'rab olibdi. Qal'aning odil hoqoni Dalvarzin darvozalarni berkitishni buyuribdi. Vaqtida oziq-ovqatlar jamg'arganligi va suv seroblighi uchun aholi kunini ko'raveribdi. Dushman qal'ani bir necha oy davomida qamal qilib ushlab turibdi hamki, qal'adagilar taslim bo'lishni xayollariga ham keltirmabdi. Aholining bunday mardligini ko'rgan dushman hayron bo'libdi va

«KIM KO'P KITOB O'QIYDI?»

Ana shu nomdagi tanlovimiz ayni qizg'in pallaga kirdi. Boisi, o'quvchilarning yozgi ta'til kunlari boshlandi. Buni tanlovga kelayotgan xatlar sonining sezilarli darajada ortganidan ham bilsa bo'ladi.

«Kim ko'p kitob o'qiydi?» tanlovining tashkil qilinishi ayni muddao bo'ldi. Bizning maktabimizda ham kitobga mehr qo'yib, ma'naviyatini yuksaltirib borayotgan o'g'il-qizlar talaygina. 8-«A» sinf o'quvchisi Parvina Omonova ana shunday kitobsevarlardan biri. Hozirgacha uning o'qigan kitoblari soni 80 dan oshdi, deya xat yozishibdi Toshkent shahridagi 121-maktab rahbari N.Tojixonova va Parvinaning sinf rahbari D.Azizova.

Shuningdek, Qashqadaryo viloyati, Qarshi tumanidagi 8-umumta'lim maktabining 7-«A» sinf o'quvchisi Sunnat Muqimovning 36 ta kitob o'qib, maktabning eng kitobxon o'quvchisi deb topilgani haqida maktab rahbari O.Nosirov, sinf rahbari Z. Azizovalar maktub yo'llashibdi.

Farg'ona viloyati, Oltiariq tumanidagi 15-umumta'lim maktabining 6-«B» sinf o'quvchisi Umida-xon Abdusalomova juda ko'p kitob o'qigani bois, dunyoqarashining kengligi, o'z fikrini bemalol bayon eta olishi bilan tengdoshlari orasida ajralib turishi haqida yozishibdi.

Qashqadaryo viloyati, Shahrisabz shahridagi 107-maktab direktori R. Rustamova hamda sinf rahbari Z. Mustafoyevalar imzosi bilan olingan maktubda yozilishicha, mazkur bilim dargohining 7-«B» sinf o'quvchisi Nigina Qobilova o'qigan kitoblari soni 50 dan oshibdi.

TAHRIRIYATDAN:

Tanlovga kelayotgan maktublarning ko'pligi, o'quvchilar o'qigan kitoblari soni undan-da ko'pligi quvonarli holdir. Shu o'rinda tanlovning yana bir shartini eslatib o'tishni lozim topdik: g'oliblar aniqlanib, ularni taqdirlash uchun tahririyatimizga taklif qilganimizda, o'quvchilarimiz o'qigan kitoblarning qisqacha mazmunini so'zlab berishlari lozim bo'ladi.

G'oliblar esa Mustaqilligimiz bayrami arafasida aniqlanadi va tahririyatga taklif etiladi.

qamal qilishni to'xtatibdi.

Qal'a hoqonining Daliloy ismli bir qizi bor ekan. U dushman jangchilariga boshchilik qilayotgan lashkarboshini ko'rib, sevib qolibdi. Qamal qilayotganlarni qaytayotganini eshitgan Daliloy 30 chaqirim naridagi daryodan qal'aga suv kelayotgan quvurlar berkitilsa, qal'aning taslim bo'lishdan boshqa chorasi qolmaydi, degan mazmundagi xatni kamona joylab, lashkarboshi yashayotgan chodir tomonga otibdi.

Xatni o'qib, sirdan voqif bo'lgan lashkarboshi suvni darhol to'xtatib qo'yibdi. Xalq suvsizlikdan qiynalib, ko'p o'tmay dushmanga taslim bo'libdi. Shundan so'ng, hoqon qal'a darvozasi ochib, qo'y-podalarni tashqariga chiqarib yuborishni buyuribdi. O'zi esa yangi so'yilgan qo'y terisini ustiga yopib, qal'adan chiqib ketibdi. Dushman qal'ani egallab, katta boyliklarga ega bo'libdi. Ammo qal'a hoqonini har qancha qidirishmasin, hech qayerdan topa olishmabdi. Shunda

lashkarboshi Daliloyni huzuriga olib kelishlarini buyuribdi, undan otasi qayerda ekanligini so'rabdi. Daliloy lashkarboshiga otasi qo'y terisini yopinib, qal'adan chiqib ketganini, qamishzorda berkinib yotganini aytibdi.

Lashkarboshi qamishzorga o't qo'yibdi va hoqon halok bo'libdi. Hammayoqni kultepaga aylantirgan lashkarboshi Daliloyni yoniga chaqiribdi va shunday debdi: «Sen otangga vafu qilmading, o'z xalqingga xiyonat qilding, bir kun kelib menga ham xiyonat qilishing mumkin», deb Daliloyni jallod qo'lga topshiribdi.

Ana shu xarobalardan qolgan joyni xalq Dalvarzintepa deb atay boshlabdi. Bu voqea sodir bo'lganiga ancha vaqt bo'lsa-da, Daliloyni otasiga, xalqiga qilgan xiyonati hech kimning yodidan chiqmaydi.

Nafosatxon TOJIBOYEVA

SINOVLARGA
TAYYORMISIZ?

O'quv yili yakunlanishi arafasida tahririyatga muxlislarimizdan ko'plab maktublar kelmoqda. Ularning aksariyatida imtihonlarga

ko'rilayotgan tayyorgarliklar haqida fikr bildirilgan. Kimdir vaqtini boy bermay, hozirdanoq sinovlarga puxta tayyorlanayapti. Yana kimlardir imtihon savollariga javoblarni «oson» yo'l bilan topib, ularni yodlab olyapti. Navoiy viloyati, Zarafshon shahridagi 13-maktabning 6-«G» sinf o'quvchilari bu borada ancha xotirjamlar. Chunki o'tgan yili o'tkazilgan imtihon ularga bir umrlik saboq bo'libdi. Bu haqda Sarvinoz Omonova shunday hikoya qiladi:

CHORAGI «5»LAR OZOD QILINADI

O'tgan yili matematika va geografiya fanlaridan imtihon topshirishimiz kerak edi. Matematika fani o'qituvchimiz: «Kimning hamma fanlardan chorak baholari «5» bo'lsa, imtihondan ozod qilinadi», dedilar. Geografiya o'qituvchimiz esa aksincha: «Bu safar hech kim imtihondan ozod qilinmaydi», degan so'zlarni aytdilar.

Matematikadan choragi «5» chiqqanlar imtihonga umuman tayyorlanmadilar. Geografiyadan bo'ladigan imtihonga esa a'lochilar ham qattiq tayyorlana boshladilar. Xullas, barchamiz imtihon biletlaridagi savollarga javob topib, ularni yodlab olgandik. Geografiyaga imtihon topshiradigan kunimiz ustozimiz: «Choragi «5» chiqqanlar imtihon topshirmaydi», dedilar. Biz ularga hayron bo'lib qaradik. O'qituvchimiz jilmayib: «Imtihondan ozodman, deb geografiyani o'qimay qo'ymanglar, degandim», deb qo'yaqoldilar. Ularning bu usullaridan xursand bo'ldik. Chunki ustoz bilimimizni yanada mustahkamlashimiz uchun shu yo'lni tutgan edilar-da!

SOTILAYOTGAN JAVOBLAR

– O'quvchilar hozirdanoq imtihon savollarining to'g'ri javoblarini sotib olib, ularni yodlashga kirishib ketganlar, – deb yozadi Nodira Jumaniyozova. – Bu yo'l bilan o'quvchilar mustahkam bilim olishga erisharmikanlar? Menimcha, tengdoshlarimiz mas'uliyatni his qilgan holda puxta bilim olsalar, kelajakka mustahkam poydevor bo'la oladilar.

TAYYORGARLIKNI BOSHLAG

– Imtihon bilimlar sinovi, – deb yozadi maktubida Akobir Nosirxo'jayev. – Shu kuni yil bo'yi olgan bilimlaringiz sinalib, keyingi sinfga o'tasiz. Ustozlarimiz bizni qiynash uchun imtihon o'tkazadilar, deganlar adashadilar. Aslida ustozlar shogirdlarini komil inson bo'lib yetishishlarini juda xohlaydilar. Negaki, bugun topshirgan imtihoningiz kelajakda o'zingizga mustahkam poydevor bo'lishini ular yaxshi biladilar.

SIZ BUNI UDDALAYSIZ

Imtihon haqida har kim har xil o'ylaydi. Yil davomida barcha fanlarni a'lo baholarga o'zlashtirgan o'quvchilar ana endi bemalol nafas oladilar. Chunki ularning olgan bilimlari imtihon paytida uyaltirib qo'ymaydi. Ayniqsa, a'lochilar qiyin savollarga ham bemalol javob berib, a'lo baholari bilan otalarini xursand qiladilar. Shunday vaqtda ularga juda-juda havasingiz kelishi aniq. Xo'sh, siz, chiqib, olgan bilimingizdan ko'nglingiz to'lmayaptimi? Hali ham kech emas, vaqtini boy bermay, imtihonlarga tayyorgarlikni boshlang. Dadil bo'ling, hayajonlanmasdan javob bering va a'lo baho olishingizga ishonamiz. Siz buning uddasidan chiqasiz.

GULYUZ tayyorladi

SARDORLAR yoki LIDER bolishning SIRI

Iqtidorli bolalarni izlab topish, ularni qo'llab-quvvatlash, tashabbuskorlik ko'nikmalarini shakllantirish hamda sardorlar Kengashining faoliyatiga baho berish maqsadida, an'anaviy Respublika «Kamalak» bolalar tashkilotining VIII Anjumani o'tkazildi.

Ishtirokchilar bayramona bezatilgan Toshkent viloyatidagi «Semurg» bolalarni sog'lomlashtirish oromgohiga to'plandilar. «Vatan, Do'stlik va Xalqparvarlik uchun» shiori ostida Anjuman o'z ishini boshladi. 7 ta yo'nalish: «Oltin meros», «Ma'naviyat va ma'rifat», «Vatanparvar», «Mehr-shafqat», «Umid», «Ekosan» va «Sog'lom avlod uchun» yo'nalishlarida o'quv seminarlar tashkil etildi. Unda yoshlar bilan ishlashning zamonaviy usullarini izlash, ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan yangi loyihalar yaratish va ularni amalga oshirish choralari ishlab chiqishga asosiy e'tibor qaratildi.

Anjumanda respublikamizning barcha hududlaridan saylangan delegatlar ishtirok etdi.

ERTANGI KUNNI O'YLAB, BUGUN BILAN YASHAYMAN

Fazilat BOZOROVA,
Qashqadaryo viloyati, 5-maktabning 7-«B» sinf o'quvchisi, viloyat sardorlar Kengashi raisi:

— Anjumanda ishtirok etayotganimdan xursandman. Biz qashqadaryolik sardorlar viloyatimizda ko'plab tadbirlarni uyushtirdik. Yaqinda bo'lib o'tgan tadbirimizni «Ikki avlod uchrashuvi» deb nomladik. Unda o'tganlarni xotirlash, keksalarni qadrlash yana bir bor eslatib o'tildi.

Adhambek ISMOILOV,
Xorazm viloyati, Urganch shahridagi 5-maktab o'quvchisi, viloyat Sardorlar Kengashi raisi:

— Viloyatimizda 532 ta maktab bor. Har bir maktabda qiziqarli loyihalar olib boriladi. Masalan, «Sen ham sardorsan», «Huquq va biz», «Qadriyat», «Yozni «Kamalak» bilan», «Ustozingni unutma» kabi loyihalarimiz shular jumlasidandir.

Bugungi anjuman esa o'tgan ishlarimizning sarhisobi, desam adashmayman.

Yodgor MADAMINOV,
Andijon shahridagi 50-maktabning 8-«A» sinf o'quvchisi:

— Yaqinda viloyatimizda sardorlar Olimpiadasi o'tkazildi. To'rtta shart bo'yicha iqtidorlilar o'zaro bellashdi. G'oliblar Respublika sardorlar Olimpiadasiga yo'llanma oldilar.

Sherzod KARIMOV,
Matbuot yo'nalishi sardori:

— Viloyatimizning Konstitutsiya maydonida «Kamalak bog'i» tashkil etildi.

Ismatdin ZARIPBAYEV,
Qoraqalpog'iston Respublikasidagi «Kamalak» bolalar tashkiloti sardorlar Kengashining raisi, 16-maktab o'quvchisi:

— Sardorlarimiz bilan birgalikda «Mehr - shafqat», «Sog'lom avlod uchun» yo'nalishida yaxshi ishlarni amalga oshirdik. Ayniqsa, faol sardorlar maktab, tumanlarda bo'lib, iqtidorli bolalar faoliyati bilan qiziqdilar, seminarlar o'tkazib, o'zaro fikr almashdilar. «Sport – tinchlik elchisi» nomli o'yinlarda respublikamiz o'quvchilari namunalari ishtirok etdilar.

Zarnigor YAKUBOVA,
Toshkent viloyati, Bo'ka tumanidagi 2-maktabning 7-sinf o'quvchisi, «Umid» yo'nalishi sardori:

— Anjuman menda katta taassurot qoldirdi va kelgusi ishlarimizga qanot bag'ishladi.

YODDA SAQLANADIGAN GAP

Akromjon 10, ukasi Husanjon esa 5 yoshda. Akromjon ukasini juda yaxshi ko'radi. Ota-onasi ishda bo'lganida, yig'latmasdan o'ynatib olib o'tiradi. Kitob o'qib beradi, ertaklar aytadi.

Akromjon bilan suhbatlashib turganimda:

— Meni ham gazetaga chiqarasizmi? — dedi Husanjon.

— Albatta, gazetada faqat yaxshi, odobli bolalar haqida yozamiz, — dedim men ham bo'sh kelmay.

— Akam juda yaxshi bola, ular haqida yoza qoling, — deb nariroqdagi kursiga o'tirib oldi.

Akromjon Tohirov Mirzo Ulug'bek tumanidagi 225-maktabning 4-«G» sinfida o'qiydi. Aniq fanlarga, ayniqsa, matematika faniga qiziqadi. Bo'sh vaqtlarida rasm chizishni, qo'shiq tinglashni yaxshi ko'radi.

Uning chizgan rasmlarida ko'proq tabiat manzarasi, turli rusumdagi mashinalar surati tasvirini ko'rish mumkin.

— Nima uchun ko'proq tabiat manzarasini tasvirlashga harakat qilasan? — deb so'raganimda:

— Tabiat sirli mo'jiza, u meni hamisha sehlrab qo'yadi, ijod qilishga undaydi. Yaqinda gazetada o'qidim, gullar, daraxtlar bilan yaxshi gaplashsak, ular gurkirab o'sar ekan. Chunki ular jonli-da.

— O'quv yili ham tugadi. Ta'tilda yana qanday ishlarni mo'ljallading?

— Men Yoshlar ijodiyoti markazidagi doira to'garagiga qatnayman. Doira chalishni yaxshi ko'raman. Sherzod aka Hakimov menga ustozlik qiladilar.

— Tengdoshlaringga tilaklaring.

— Doimo sog'lom bo'lishsin, ko'proq kitob o'qishsin, ota-onasini, ustozlarini so'ziga quloq tutishsin. Chunki ular bizga faqatgina yaxshiliklarni istashadi.

Buni hamisha yodda tutaylik.

Malika DONIYEVA,
Toshkent shahri, Respublika sardorlar Kengashi raisi:

— Anjumanda meni Respublika sardorlar Kengashi raisi etib saylashdi. Shunday sharaflari ishni ishonib topshirishganidan xursandman.

Kulgusevar,
quvnoq bolajonlar! Yozgi ta'til kunlarimiz ham boshlandi, endi «Quvnoq tanaffus»ni o'qiy olmas ekanmiz-da; deya sira ranjimang. Yoz davomida «Quvnoq ta'til» sahifasi Sizga hamroh bo'ladi. Undagi ichakuzdi hangomalar, topishmog'-u boshqotirmalar ta'tilingizning yanada maroqli, quvnoq o'tishiga hissa qo'shadi, degan umiddamiz.
Sizdan ham ana shunday mazmundagi maktublarni kutib qolamiz.

O'RINSIZ HAZIL

Sinfdoshimiz Shohida juda quvnoq, hazilkash qiz. Biz uning hazillariga o'rganib qolganmiz.

Bir kuni sinfimizga Aziza ismli og'ir, bosiq yangi qiz keldi. Sinfga otilib kirib kelgan Shohida yangi qizga yuzlanib: «Sizni o'qituvchilar xonasiga chaqirishyapti», dedi. Aziza Shohidadan o'qituvchilar xonasini ko'rsatib yuborishini iltimos qilib, xonadan shoshib chiqib ketdi. O'qituvchilar xonasiga to'g'ridan-to'g'ri kirib borgan Aziza katta majlisning ustidan chiqib qolibdi. Uni maktab direktorining shaxsan o'zi o'tkazayotgan ekan. Majlisni buzgani uchun direktordan dakki eshitgan Aziza sinfga xafa bo'lib kirib keldi va indamaygina o'miga o'tirdi.

Shohida esa qilgan hazilining tagi zil bo'lib chiqqanidan afsuslandi va har bir gapini o'ylab gapirishga odatlandi.

Nargiza YUNUSOVA,
9-«A» sinf o'quvchisi

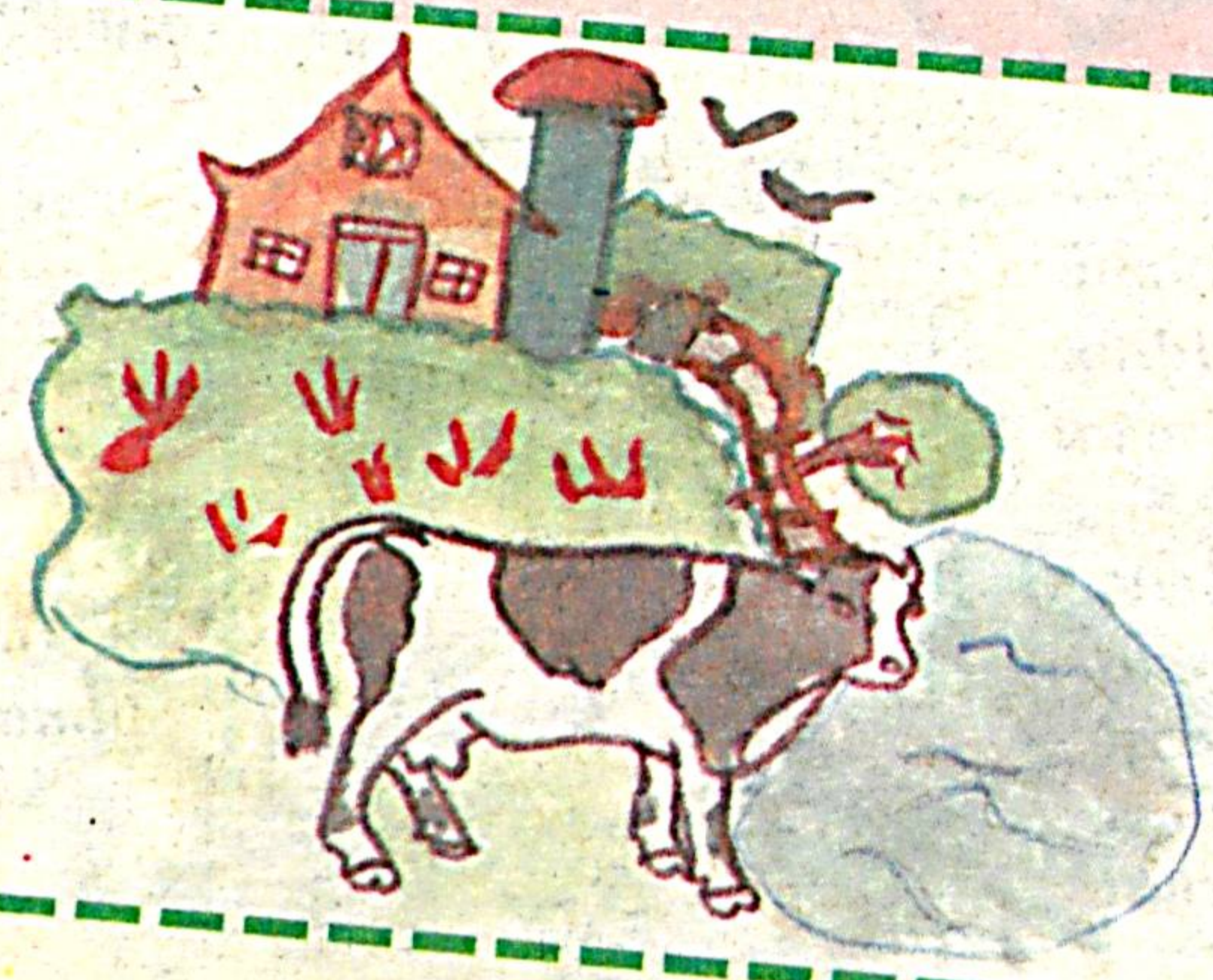
Tahririyatimizga kelayotgan maktublarning aksariyatini rasmlar tashkil qilayotgani tasviriy san'atga mehr qo'ygan bolajonlarning ko'pligidan dalolatdir. Bu quvonarli hol. Zero, san'atga, go'zallikka oshno qalblarda yomonliklarga o'rin bo'lmaydi.
Yosh musavvirlarimiz chizib yuborgan ko'plab rasmlardagi rang-tasvirning tiniqligi, tanlangan mavzuning tabiiy va jonliligini ko'rib, ko'zi quvnaydi kishining. Lekin shunday rasmlar ham borki, yaxshi mavzu tanlangan, asosiy detallar to'g'ri joylashtirilgan-u, rang-tasvirning xiraligi ranjitadi tomoshabinni.
Sahifamizda sara rasmlardan saralab, «Rasmlar ko'rgazmasi» tashkil qildik.

Poytaxtdagi 15-maktabning 4-«A» sinfida a'lo baholarga tahsil olayotgan Ziyoda Abdurahmonovaning ham tasviriy san'atga ishtiyoqi baland. Tahririyatimizga chizib yuborgan rasmini «Mening govmish sigirim» deb nomlabdi.

QISHLOQ MANZARASI

Qishloqlarimiz manzarasi chindan-da go'zal. Ayniqsa, bahor faslida. Ana shu go'zallikni qalb ko'zi bilan ko'rib, mo'yqalam orqali ifoda eta olgan Dilorom Akbarova Farg'ona viloyatining Beshariq tumanidagi 47-umumta'lim maktabining 8- sinfida o'qiydi.

Samarqand viloyati, Qo'shrabot tumanidagi 55-umumta'lim maktabning 5-sinf o'quvchisi Shohsanam Alibekova chizib yuborgan «Qizil shapkacha», «Saman otim» nomli rasmlari bizga juda ma'qul bo'ldi. Sizga-chi?

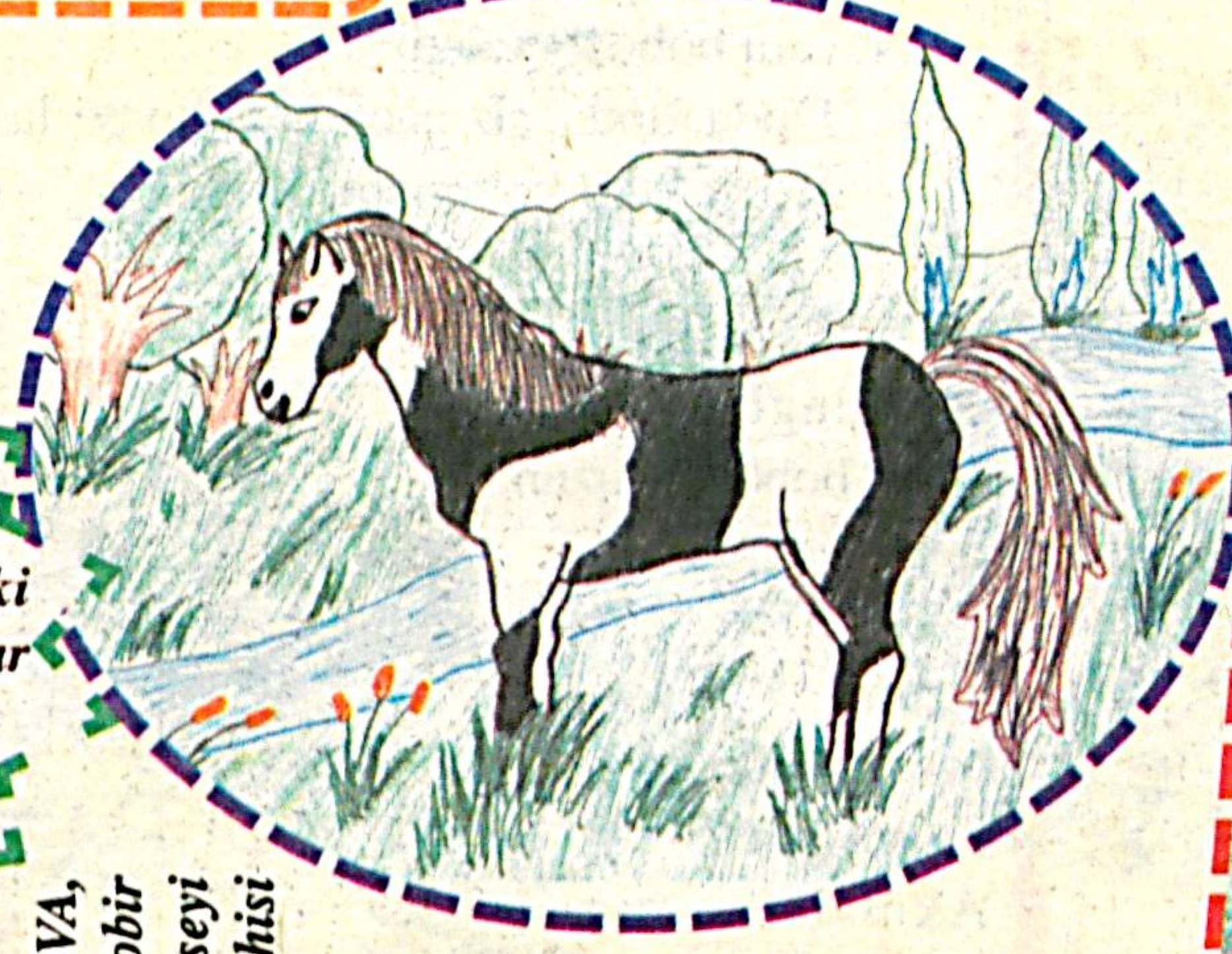
Bu iqtidorli tengdoshlaringiz ism-sharifini eslab qoling. Yillar o'tib, m a s h h u r m u s a v v i r l a r q a t o r i d a u l a r n i n g n o m i h a m t i l g a o l i n s a, a j a b m a s!

QIZIQARLI MASALALAR

1. Bayram dasturxoniga olma, mandarin, nok va bananlar sotib olindi. Mevalarning umumiy soni 111 ta. Olmalar soni mandarinlar sonidan ikki marta, noklar sonidan esa ikkita kam. Bananlar miqdorining ikkilanganidan ham shuncha kam.

Savol: Har bir meva necha donadan?

2. 99 tiyinni 2,3,5 tiyinlik tangalarga shunday ajratingki, natijada siz 22 ta tangadan foydalangan bo'ling.

Dilnoza USMONOVA,
O'zMU qoshidagi Sobir Rahimov akademik litseyi o'quvchisi

Qo'limizda mavzusi rang-barang bir dasta rasmlar. Afsuski, ularni gazeta sahifalarida chop etolmaymiz. Boisi, oddiygina rangli qalamda bo'yalgan bu rasmlar talabga javob bermaydi.

Xorazm viloyati, Yangiariq tumanidagi 5-maktab o'quvchisi Nargis Masharipova, Xorazm viloyati, Gurlan tumanidagi 4-maktabning 5-sinf o'quvchisi Fotimaxon Azadova, Sirdaryo viloyati, Sirdaryo tumanidagi 41-umumta'lim maktabining 7-sinf o'quvchisi Madina Aqilova, Jizzax viloyati, Zomin tumanidagi 34-umumta'lim maktab o'quvchisi Malohat Jonikulova, Qashqadaryo viloyati, Qarshi tumanidagi 7-umumta'lim maktabi o'quvchilari chizib yuborgan rasmlarda ham aynan shunday kamchiliklar kuzatiladi.

TOPISHMOQ

Bordir ikki o'tkir tishim,
Meni olib kiring boqqa.
Uzun-uzun shox-shabbani,
Ajrataman ikki yoqqa.

(Tok qaychi)

Ozodjon QO'NISHEV, Jizzax viloyati, Forish tumanidagi 30-maktabning 3-sinf o'quvchisi

– **Ismim Nuriniso,**
Toshkentda yashayman, 2-sinf
o'quvchisiman. Bobojonim va buvijonim biror
ish buyursalar, darrov bajaraman. Ularning,
«Chaqqon qizim», degan gaplarini
eshitsam, g'ayratim oshadi.

– **Munavvar singlimni**
hecham xafa gilmayman.
Men o'g'il bolaman-ku, axir!

Mamadali
NASIBJONOV,
Namangan viloyati,
Uychi tumani,
7 yosh

TOG' MANZARASI

Yuksaklarga
Ko'targan bosh,
Cho'qqisida
Yonar quyosh.
Tog'-toshlari
Oltin zina.
Qoyalari
Zo'r xazina.

Xarsanglari
Bebahodir.
Qay bir toshi
Nafis, nodir.

Ushalganda
Armonlari,
Yurti bezar
Marmarlari!

CHARX

Ming-minglab qum birlashib,
Birlashib, mahkamlashib.
Bir maqsadda sirlashib,
Bir maqsadda jamlashib,
Yaratgan zo'r mo'jiza!
Quvlar temir changini.
Ajib, qumcharx-chi, rosa
To'kar po'lat zangini.
Aylangancha «g'ir-g'ir»lab,
Olov purkar olmos charx.
O'tmas tig'ni o'tkirlab,
Quvonadi tolmas charx.

Qambar OTA

CHAQALOQ

Hali uning ko'zlari yumuq,
Faqat qorni ochsa yig'laydi.
Onasini hididan tanir,
Dadasini hali bilmaydi.

Yo'rgagini ochsa qiqirlar,
Talpinadi quyoshga, nurga.
Kun-u tunning unga farqi yo'q,
Uxlab yotar beshik bag'rida.

BIRINCHI SO'Z

Oyisiga qarab talpinar,
Dadasiga qarab kuladi.
Tanib qolgan edi ularni,
Hatto ismin aytsa biladi.

Oy-yi, desa quvnar onasi,
Dad-da, desa shodlanar ota.
Ziyrakkina bu chaqaloqdan,
Ikkisining umidi katta.

TEJAMKOR

Ixtirochi akam bor,
Qog'ozdan gul yasaydi.
Kiyimidan ham ko'proq
Kitobini asraydi.

Faqat ba'zi-ba'zida,
Dangasaligi tutar.
Uch baho olganida,
Qovog'ini uyub qaytar.

Uchga to'lgan daftarin
Ko'z-ko'z qiladi, dema.
Shu yirilgan varaqdan
Yasab beradi kema.

Abdurahmon JO'RA

SENING SHIRIN TABASSUMINGDAN...

– **Jurnalist bo'lsammi yoki**
shifokor,
Yurtimda biz uchun
imkonlar bisyor.

Gulchiroy
MAMATQULOVA,
229-maktabning 8-sinf
o'quvchisi

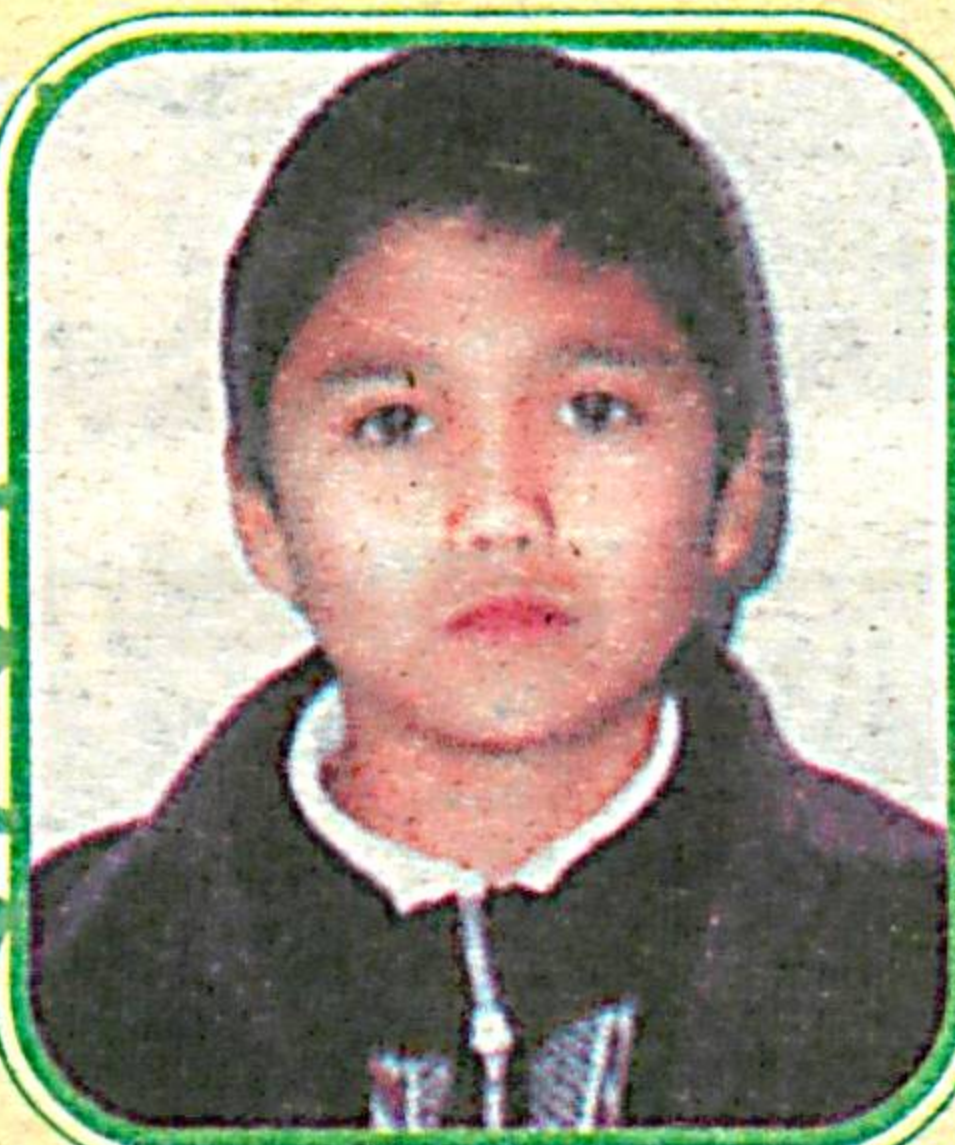

– Men bayramlarni yaxshi
ko'raman. Bolalar bayramida
Tutilmasdan aytsam, ustozimiz
boshimni silab, barakalla a'lochi
o'g'lim, deya maqtaydilar.
Asilbek UMAROV,
Sirdaryo tumanidagi
7-maktabning 1-sinf
o'quvchisi

– **Bog'chamizda ismimni**
yozishni o'rganib oldim.
Katta bo'lsam, zo'r advokat
bo'laman.

Jasur BAHRIIDINOV,
Samarqand viloyati,
Bulung'ur tumanidagi
9-maktabgacha ta'lim
muassasasi tarbiyalanuvchisi

– **Sayroqi qushlarning, baland**
tog'larning, qishlog'imiz
manzaralarining rasmini chizishni
yaxshi ko'raman.

Shahzod PARDAYEV,
Qashqadaryo viloyati, Nishon
tumanidagi 3-maktab o'quvchisi

Vohid har narsaga
qiziquvchan,
kuzatuvchan bola. U
ko'pdan buyon akasi
bilan dadasining kitob
o'qishini, yozishini
kuzatib, hayron bo'lib
yurardi. Chunki akasi
kitobni chapdan o'ngga
qarab varaqlaydi,
o'qiydi, shunday
yozadi. Dadasi esa
aksincha. O'qiydigan
kitoblari ichida birorta
ham rasm yo'q.
Akasining kitoblarida
esa har xil
suratlar
ko'p. Nega
shunday
ekanligini tushuna
olmasdi.

CHAPAQAY KITOB

Bir kuni peshayvonda to'shak qavib o'tirgan buvisining oldiga
keldi-da:

- Buvijon, buvijon, dadam chapaqaymi? – so'radi Vohid.
- Bu gapni qayerdan olding, qo'zichog'im? – kampir ishdan to'xtab, nevarasiga kulib tikildi.
- Hech qayerdan olganim yo'q, buvijon. Dadam kitoblarini doim chapga qarab o'qiydilar, yozadilar. Ko'rmaganmisiz?
- E, bolajonim, shunday degin, – dedi buvisi nevarasining savoli ma'nosini anglab. – Dadangning kitoblari shunaqa yozilgan-da.
- Bo'ldi, bildim, bilvoldim! – dedi xursand bo'lgan Vohid. – Bilmay chap qo'limga qoshiq ushlasam, chapaqay bo'lma, deb urishadilar. O'zlari esa chapaqay kitob o'qir ekanlar-da.

Karim RAHIM

QACHON BOBO BO'LASIZ?

Nevara bobosiga dedi:

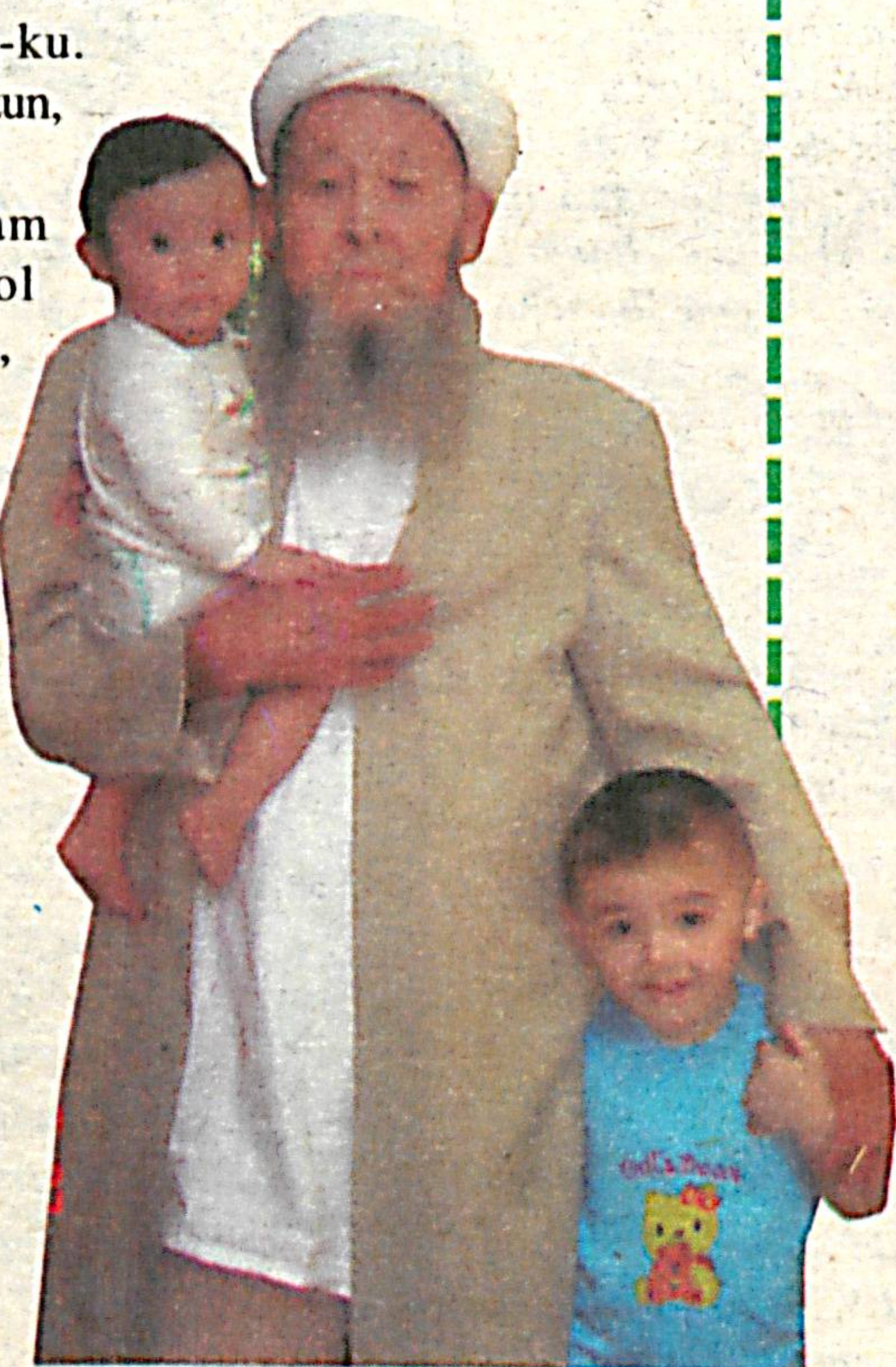
- Doda, doda, siz qachon bobo bo'lasiz?
- Hozir ham boboman, Komiljon, – dedi Akmal ota.

– Sizning uzun
soqolingiz yo'q-ku.
Qobil boboning uzun,
oppoq soqoli bor.

– Men ham
uzun soqol
qo'yaymi,
Komiljon? –
Akmal ota
nevarasini
bag'riga bosib
so'radi.

– Juda zo'r
bo'lardi-da, doda,
– dedi Komiljon.

– Nega?
– Siz uxlab
yotsangiz,
soqolingizdan
tortib
uyg'otaman-da.

MURABBIYDAN DAKKI ESHITASIZMI?

Forishlik murabbiy Qanoat Ayimbetov o'z shogirdlarini nafaqat mashg'ulotda, balki ko'cha-ko'yda ham qattiq nazorat qiladi. Kezi kelganda, dakki ham beradi. Shogirdlarini doimo sog'lom bo'lishini istaydi. Axir bo'lajak sportchilar uchun bu muhim.

Forishlik murabbiy Qanoat Ayimbetov o'z shogirdlarini nafaqat mashg'ulotda, balki ko'cha-ko'yda ham qattiq nazorat qiladi. Kezi kelganda, dakki ham beradi. Shogirdlarini doimo sog'lom bo'lishini istaydi. Axir bo'lajak sportchilar uchun bu muhim.

Risay va Bag'davlat Esenova, Ruvshana

kabi taekvandochi qizlarning har bir yutug'idan forishliklarning boshi osmonda. Bu qizlar ayni paytda viloyat va Respublika musobaqalarida munosib o'rinni egallab kelmoqdalar.

Tinib-tinchimas ustoz oldiga kuniga o'nlab shogirdlar bir-birini yetaklab kelaveradi. Shu tariqa u boshqarayotgan «Bekpo'lat» klubi a'zolarining soni ortgandan-ortib boryapti. Sadaf va Saodat ham bu klubga chempion qizlarga havas qilib kelgandilar. Opa-singillarning biri 3-sinfni, ikkinchisi esa 5-sinfni tamomladi. Yosh qizaloqlar taekvando WTF klubiga qarashli «Qizilqum» jamoasi sovrindori bo'lishgan. Ular tuman, viloyat birinchiligida faol sportchi qizlardan hisoblanishadi. Bugun murabbiyning boshlagan ezgu ishlari ertaga uning ko'ksini to'ldirishiga shubha qilmadik.

G'OLIBA tayyorladi

«KENDAMA» NIMA EKAN?

Jahongir va Ibrohimga taklif qog'ozi keldi. Unda shunday so'zlar bor edi: «Sizlarni Yaponiya madaniyati markazi tomonidan tashkil etilgan «Kendama» o'yini milliy musobaqasida ishtirok etishingizni ma'lum qilamiz». Bu xabardan bolalar quvonishdi. Bu qanday o'yin ekan, deb hayron bo'layapsizmi?

Tengdoshlaringiz Uchtepa filologiya va san'atga ixtisoslashtirilgan maktab-internatida o'qiydilar. Bo'sh vaqtlarida Yaponiya madaniyat markazi qoshida ochilgan milliy o'yinlar to'garagiga qatnaydilar. Ta'tildan oldidan markaz bolalarni yil davomidagi bilimlarini sinash maqsadida milliy o'yinlar musobaqasini o'tkazdi. Yog'ochdan yasalgan «Kendama» o'yinini nafaqat yapon bolalari, endilikda bizning bolajonlar ham sevib o'ynamoqdalar.

G'olib deb topilgan Jahongir va Ibrohim shu kuni uylariga esdalik diplomi va qimmatbaho sovg'alar bilan qaytdilar.

Madina
MIRZAQOBILOVA,
akademik litsey
talabasi

Bugungi jaji
bokschi - ertangi
«Umid nihollari» muso-
baqasi qatnashchilari.

Husanboy AVVALOV fotolavhasi

GULLAR «TA'TILGA CHIQDI»

Ishonmasangiz, poytaxtimizdagi filologiya va san'atga ixtisoslashtirilgan maktab-internatimizdagi 8-«G» sinf xonamizga kiring. Bu sinfni dargohda hamma o'quvchilar yaxshi ko'radilar. Sababi, bu gullar sinfidir. Hatto fan o'qituvchilari ham aynan shu sinfga

darsga kirishganida, o'quvchilarning faolligi va a'lo baholarga o'qishini aytib quvonardilar. Buning sababini esa bilolmagan bo'lsalar kerak. Chappar urib, yashnab turgan turli xil gullar, ulardan taralayotgan xushbo'y islardan bahramand bo'lgan bolalarga xona gullari o'zgacha kuch bag'ishlardi.

So'nggi qo'ng'iroq chalindi-yu, o'quvchilar birin-ketin uylariga tarqalishdi. Ammo sinf xonasiga kirganimda, deraza tokchalaridagi hamma gullar: «Biz ularsiz zerikamiz», deya shivirlashdi. Xonamizni to'ldirib go'zallik baxsh etib turgan gullar doimo o'quvchilaringa zavq berardi. Bolalar gullarni mehr bilan parvarish qilishardi. Parvarishga muhtoj gullar bugun mening uyimda. Axir ular ham ta'tilga chiqishlari kerak-ku!

Zaynab MAMADIYOROVA,
geografiya fani o'qituvchisi

«BAXT ATALGAN USHBU KUN»

She'r insonning beg'ubor qalbidan buloqdek otilib chiqqan so'zlarining badiiy ifodasi. Har kimga bunday noyob xislat, iste'dod nasib etavermaydi. Bunday o'ziga xos tug'yonni, murg'ak qalbining shirin hislarini she'riyat ixlosmandlariga tortiq etayotgan yosh qalamkash singlimiz Shahzoda Nizom «Tafakkur bo'stoni» nashriyotidan yaqinda chop etilgan o'zining ilk kitobchasini «Baxt atalgan ushbu kun» deb atabdi.

*Baxt atalgan ushbu kun,
Ota-onam yonimda.
Baxt atalgan ushbu kun,
Ona yurtim yonimda.*

*Baxt atalgan ushbu kun,
Vatanim osmoni tinch.
Baxt atalgan ushbu kun,
Ko'zni nam qilar sevinch...*

deydi yosh qalam sohibasi.

U bu kitobchasida sevimli Vatanini, go'zal tabiatni, tengdoshlari dunyosini, mehribon ota-onasi va yaqinlarini o'ziga xos ixtiros bilan jo'shib-jo'shib tasvirlaydi. Hatto «Tulki va qarg'a», «Qari bilganini pari bilmas» singari ertaklarida yaxshilikni, ibratli ishlarni ulug'laydi, yomonlikni qoralaydi.

Shahzoda hali yosh. U akademik litseyda ta'lim oladi. Qalamini charxlab, tinmay ijod qilib borsa, kelgusida adabiyot gulshanida yoqimli bir gul bo'lib ochilsa, ajabmas.

Nargiza RAZZOQOVA, «Istiqlol» nashriyoti xodimi

Tanishuv bekati

Men Nozigulman. Toshkent tumanidagi 9-maktabning 3-sinfini bitirdim. Kelajakda modeler-dizayner bo'lmoqchiman. To'qish, munchoq tikish, tikuvchilik to'garaklariga qatnashaman. Oq rangli o'yinchoqlarni sevaman.

Bu ukam Eminjonning surati.

U jiddiy bola. Orzulari ham katta.

Kelajakda zobit bo'lmoqchi. General bo'lsa, yanayam yaxshi. Bo'sh paytlarida bizlarga ertak o'qib beradi.

Ikkimizni ham do'stimiz ko'p bo'lsin, deymiz. Bizlarga xat yozing, aziz do'stlar.

SUDOKU

	8	7		3	5		1	4
1		4	9		8	6		5
9	5		7	4		8	2	
	7	5		6	9		4	8
8		9	1		4	2		7
4	2		8	7		5	6	
	9	8		1	6		5	2
6		3	5		2	7		1
5	1		4	9		3	8	

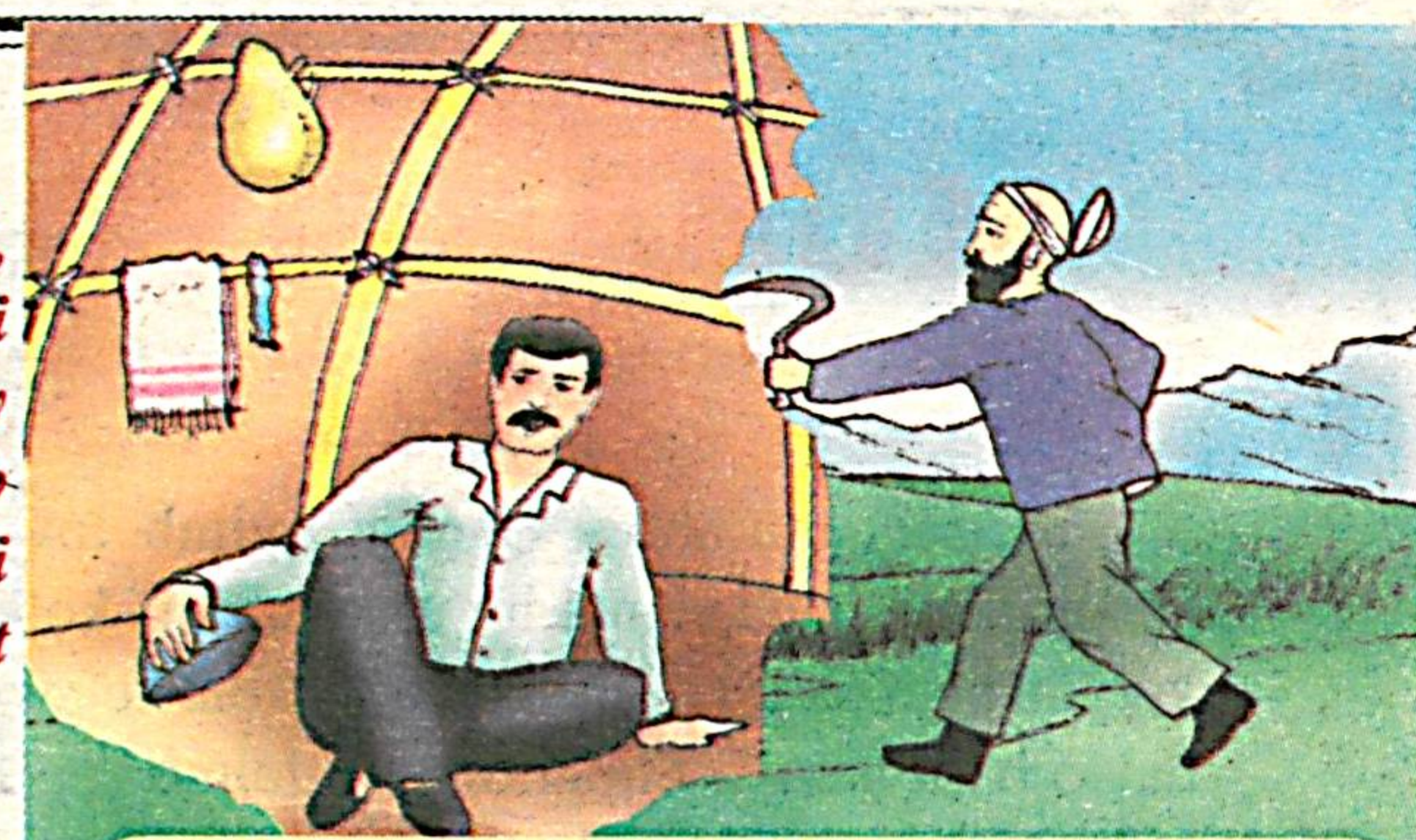
Bo'yi va eni bo'ylab 1 dan 9 gacha bo'lgan sonlar, shuningdek, 9 ta 9 xonali ajratilgan bloklarda ham 1 dan 9 gacha bo'lgan raqamlar takrorlanmasligi shart.

Aziz ukajonlar!
Odam ikki marta yashamaydi, lekin bir marta yashashni bilmaydiganlar ham bor. Shunday odamlar borki, ular uzoqni ko'zlab yashaydilar va hayotlarini mazmunli o'tkazishga harakat qiladilar.

Hikoyat:

Bir usta bor edi. Ikki soat ishlab, bir soat dam olardi, lekin har bir ishini puxta va sifatli bajarar, u qurgan uylar yozda salqin, qishda issiq bo'lardi.

Bir kuni u ziqnaroq kishinikida ustachilik ishlarini bajardi. Dam olayotganda, uy egasi uni jerkib tashladi, bu hol ikki-uch bor takrorlandi. Vaziyatni tushuntirishga uringan edi, ziqna kimsa ustani haydab

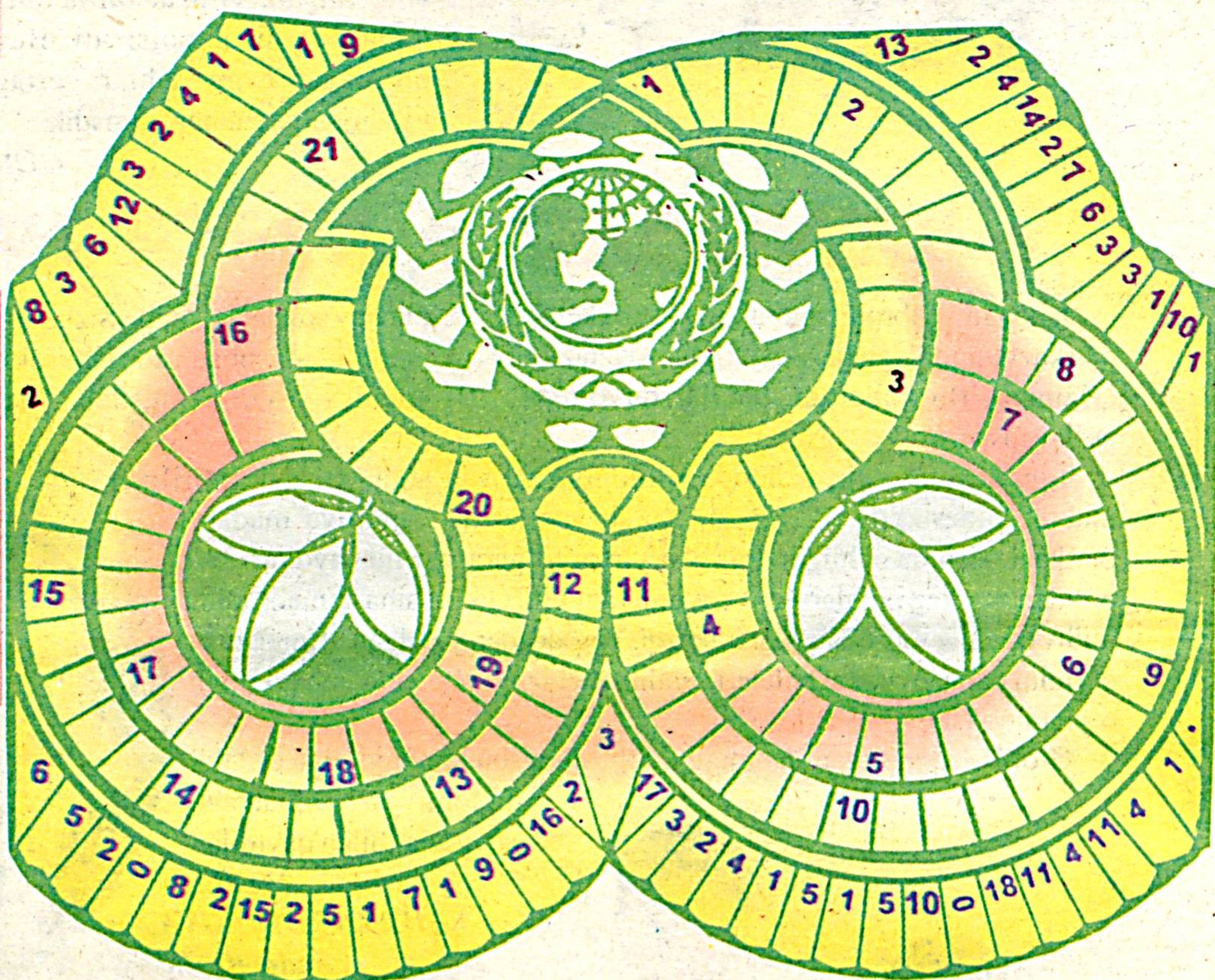

MAZMUNI BILAN QADRLI

yubordi. Boshqa ustalar kelib, uning ishini davom ettirdilar. Ammo uy bir yildan so'ng qulab tushib, ziqna kishini bosib qoldi.

Qissadan hissa: «Yaxshi dam – mehnatga hamdam». Usta dam olib ishlaganda, uy sohibi buni to'g'ri tushunganda, bu fojia ro'y bermasdi.

«SHODON BOLALIK» CHAYNVORDI

1. Kichkintoylar jurnali. 2. Bolalarning uchib o'ynaydigan moslamasi. 3. Qizaloqlar o'yinchog'i. 4. Xursandlik, ko'tarinki kayfiyat tuyg'usi. 5. Bolalarning ko'klamgi o'yini. 6. Vatanimizdagi «Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati tarkibidagi bolalar tashkiloti. 7. Bilim manbai, eng yaxshi sovg'a. 8. O'zbekiston teleradiokompaniyasi qoshidagi bolalar katta xor guruhi. 9. Dunyoga tanilgan Daniyaning ertakchi adibi. 10. Balog'atga, voyaga yetmagan bola. 11. O'zbek xalq dostoni asosida N.To'laxo'jayev suratga olgan olti qismdan iborat multfilm. 12. Ustozdan bilim va hunar o'rganuvchi. 13. «Kichkina tabib» filmining bosh qahramoni. 14. O'zbek xalq dostonidagi qo'rqmas, bahodir, adolatparvar yigit obrazi. 15. Bolajonlarning eng sevimli ekran san'ati asari. 16. Bolalar xush ko'radigan chanqovbosti yegulik. 17. Maqoldan: «Bolaginamning bolasi – ... o'rikning donasi». 18. Bir o'rim soch. 19. Qizlarning sochga taqadigan bezagi. 20. «Shum bola» filmida bosh qahramonni gavdalantirgan san'atkor. 21. Bolalarning bahorgi uchqichi.

MUAMMONOMA

Avvalo quyida ta'riflanib, raqamlarda ifodalangan kalit so'zlarni toping.

1. Muso Toshmuhammad o'g'li Oybek qalamiga mansub, tarjimai holi bayon etilgan qissa – 13, 6, 3, 2, 3, 1, 14.

2. Aziz diyor – 8, 2, 15, 2, 5.

3. Bilim maskani – 7, 2, 14, 15, 2, 13.

4. Hikmatdan: «Bilim va hunar 13, 2, 16, 15. keltiradi».

5. Bolalarning yozgi o'yini – 6, 17, 1, 9, 6, 17.

6. Qizaloqlarning tolning surx novdasi po'stlog'idan yasalgan sochpopugi – 13, 2, 4, 10, 2, 14.

7. Oiladagi kichik o'g'il – 11, 14, 2.

8. O'yin, musobaqaning bir turi – 12, 2, 8, 4, 2.

9. Mevazor va gulzor maskan – 13, 6, 18.

Endi shakl atrofidagi raqamlarni harflar bilan almashtirib, muammonomani hal eting. Bunda ulardan ibratli so'zni bilib olishga muvaffaq bo'lasiz.

Foziljon ORIPOV tuzdi

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,

«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,

«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga

qarashli bo'lgan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'liq HAYITOV

Dizayner va sahifalovchi:
Zuhra MUHSIMOVA
Navbatchi:
Gulyuz ORIFJONOVA

Gazeta
O'zbekiston
Matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:

G'ayrat SHOUMAROV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Odina JAMOLDINOVA,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzillimiz:

700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyida chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 60252
Buyurtma N: J 7486